

Posudek na bakalářskou práci Jana Pellara
Literary Techniques in the Works of Carson McCullers
Posudek oponenta

Vedoucí práce: Doc. Josef Grmela, Csc.

Oponent práce: Mgr. Jakub Ženíšek

Jan Pellar se ve své bakalářské práci zaměřil na dílo význačné autorky amerického Jihu, Carson McCullersové. Z jeho východiska v úvodu práce lze vyčíst, (1) že se bude snažit konkrétně o popis literárních technik a stylových prostředků. Dále předesílá, (2) že bude dílo McCullersové zkoumat v kontextu světové literatury (srovnání s ruskými realisty a francouzskými existencialisty, ale i s Faulknerem a dalšími význačnými autory a autorkami amerického Jihu.) K bližšímu pochopení výrazových prostředků McCullersové mu má pomoci (3) rozbor sémantických vztahů situačních složek a způsobu, jakým tyto vytvářejí estetické pnutí (zde vychází z Mukařovského). Tento rozbor má patrně podepřít (4) i frekvenční analýza sloves dicendi a cogitandi (mluvení a myšlení) a (5) statistika výskytu nejčastějších slov v první kapitole nejznámějšího románu McCullersové, *The Heart Is a Lonely Hunter*. Již z tohoto výčtu je patrné, že v rámci standardního rozsahu bakalářské práce lze jen stěží očekávat, že z tak mnohovrstevného východiska vznikne celistvá práce.

První kapitola je zajímavým a velmi eklektickým pokusem o sémantickou analýzu miniaturního zlomku románu *The Heart Is a Lonely Hunter*, která občas zabrousí i do translatologie (čtvrtý odstavec na str. 6). Autor se zde ve zkratce zaměřuje na pasáže, v nichž hlavní postavy knihy v myšlenkách či řeči odkazují na postavy jiné, v tu chvíli fyzicky nepřítomné. Dále akcentuje použitá slovesa dicendi a cogitandi a snaží se dovodit jejich významotvorný potenciál v dané situaci. Druhá kapitola zkoumá subjektivní vnímání času a prostoru, opět na extrémně zúženém půdorysu jediného výše uvedeného románu. V podobném duchu se nese i kapitola třetí (asociativní odkazování k minulosti a budoucnosti) a čtvrtá (psychologie vybraných postav). V páté kapitole pak autor nabízí souhrnný pětistránkový rozbor děl McCullersové a v podkapitole 5.3 (spisovatelské úspěchy McCullersové) autor zařazuje i krátkou životopisnou pasáž. Kapitola 7 nabízí telegrafický pokus o analýzu situačních složek sémantických vztahů, jehož přínos práci není zcela jasný a který autor nijak neuvádí, a kapitola 8 je již zmíněnou statistikou výskytu nejčastějších slov v první kapitole nejznámějšího románu *The Heart Is a Lonely Hunter*.

Práce rozvíjí mnoho zajímavých úvah, z nichž většina však zůstává pouze velmi hrubě načrtnuta. Extrémním případem je kapitola 9, která na devíti řádcích srovnává styl McCullersové se stylem jejích jižanských souputnic O'Connorové a Weltyové. Pouze poslední tři řádky tohoto odstavce lze s velkou mírou nadsázky označit za skutečně srovnávací pasáž. Vzhledem k tomu, že záměr srovnávat styl tří zmíněných spisovatelek nám autor vyjevuje již v úvodu práce, mohla by být tato kapitola obsáhlejší.

Celkově je třeba říci, že jednotlivé části práce netvoří kompaktní celek. Devět „kapitol“ lze spíše číst jako devět svébytných (a často svérázných) traktátů, které volně spojuje pouze osoba McCullersové, ale jinak na sebe nijak nenasazují.

Formální výhrady - jazyk apod.:

- Chybějí klíčová slova a česká anotace.
- Nedotažená grafická úprava:
Nejednotné odsazení kapitol a podkapitol na straně 1 a 4 (obsah)
Na straně 7 je fotografie McCullersové zasazena doprostřed stránky, přičemž obtékání textu zbytečně znesnadňuje čtení a odvádí od merita práce. Méně je někdy více.
Fotografie na straně 8 má otřesně nízké rozlišení a v principu není jasné, co má ilustrovat či k jaké části textu odkazuje, přičemž poslední jmenovanou výhradu lze vztáhnout na použití fotografií v této práci obecně.
- Četné překlepy v hláskování, namátkou Flannary O'Connor (str. 20) aj.
- U třetí a sedmé kapitoly chybí záhlaví a začíná podkapitolou 3.1, resp. 7.1.
- Ničím neopodstatněné rozdíly ve velikosti písma, např. na str. 13

Dotazy k obhajobě:

- Mohl by autor prosím v několika větách shrnout hlavní myšlenku minikapitoly č. 6, která autorovi posudku zcela uniká?
- Čím přispívá kapitola č. 7 k lepšímu pochopení díla McCullersové?

Z výše uvedeného je zřejmé, že Jan Pellar napsal ambiciózní práci, kterou však při nejlepší vůli nelze číst jako souvislý celek. Výsledek jeho úsilí hodnotím známkou **dobře**.

V Praze dne 7.9. 2011

.....
Jakub Ženíšek